

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/145/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518201453
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8518201453.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: Q. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/XX, XXX XX A. E., zast. JUDr. Vladimír Koman, advokát, AK so sídlom 17. novembra 31, 064 01 Stará Ľubovňa, proti žalovanému: U. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/XX, XXX XX A. E., zast. Mgr. Marcel Kandrik, advokát, AK so sídlom Grešova 7, 080 01 Prešov, o zaplatenie 3.700,- Eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 8C/52/2018-132 zo dňa 15.10.2019 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o trovách konania.

Žalovanému priznáva voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu.
2. Žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.
3. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 144; 145 ods. 1; 146 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 140 ods. 2 Civilného sporového poriadku.
4. Konštatoval, že žalobkyňa sa žalobou odoslanou súdu elektronicky dňa 28.08.2018 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 3 700 Eur s úrokom z omeškania.
5. Žalobu odôvodnila tým, že manželstvo so žalovaným bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 4P/88/2014 zo dňa 25.05.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.07.2015. Týmto rozsudkom boli žalobkyni zverené do starostlivosti maloleté deti. Ešte pred rozvodom kvôli nedorozumeniam, ktoré vyvrcholili fyzickým útokom, bola nútená odísť zo spoločnej domácnosti. Žalovaný tohto času sám užíva X-izbový byt č. XX na X. poschodí bytového domu súp. číslo XXXX, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. A. E. napriek tomu, že žalobkyňa je po zrušení bezpodielového spoluvlastníctva manželov rozvodom podielovou spoluvlastníčkou minimálne v podiele 1. Žalobkyňa v súčasnosti užíva s deťmi sociálny byt na ul. L. č. X, kde je nútená platiť nájom. Žalovaný si je vedomý toho, že na Okresnom súde Stará Ľubovňa sa vedie konanie o vyporiadanie BSM, ktoré neustále zámerne predlžuje, a to práve z dôvodu, že nemusí za byt nikomu platiť nájom. Žiadala preto, aby jej žalovaný platil za užívanie bytu minimálne 100 Eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozvodového rozsudku až do času uvoľnenia bytu. Pri určení požadovanej výšky vychádzala z údajov od realitných kancelárií, že byty podobného umiestnenia a kvality sú prenajímané za 200 a viac Eur. Žalovaný na výzvu na úhradu nájomného zo dňa 03.01.2018 nereagoval. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadala žalobe vyhovieť.

6. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že nárok žalobkyne nie je dôvodný.

7. V prvom rade sa súd prvej inštancie vysporiadal s otázkou, čo je predmetom sporu. Zo žaloby vyplýva, že žalobkyňa požaduje náhradu za užívanie spoločného bytu žalovaným. Uvedené je zrejmé z logického výkladu slovných spojení uvedených v žalobe a ich nadväznosti, ako aj z predžalobnej upomienky, ktorej obsah je v podstate totožný so žalobou. V replike žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu už uvádza (v poslednej vete), že žiada, aby bol žalovaný zaviazaný na úhradu časti nevyhnutných nákladov na takéto bývanie (čiže jej nájomné bývanie), pretože takéto náklady vznikli jedine konaním žalovaného. Na pojednávaní právny zástupca žalobkyne uviedol, že si žalobkyňa uplatňuje náhradu škody.

8. V danom prípade ani žalobkyňa ani jej právny zástupca nenavrhlí zmenu žaloby, aj keď uplatnený nárok požadovali podľa repliky a podľa vyjadrení na pojednávaní z iného právneho dôvodu, ako bol uvedený v žalobe. Keďže súd nemal k dispozícii návrh žalobkyne na zmenu žaloby, nemal o čom rozhodnúť a v takom prípade súd vo veci samej rozhodoval o nároku vymedzenom v žalobe.

9. Vychádzajúc z tvrdení uvedených v žalobe nebolo možné žalobkyni priznať uplatnený nárok. Do vyporiadania BSM majú obaja z manželov právo užívať spoločnú vec, v danom prípade byt. Ak ho užíval iba sám žalovaný z dôvodu odchodu žalobkyne zo spoločnej domácnosti, nevznikol žalobkyni žiaden nárok na náhradu za jeho užívanie, či nárok na nájom alebo iný obdobný nárok, pretože tak žalobkyňa, ako aj žalovaný mali právo užívať predmetný byt. Uvedené platí o to viac s prihliadnutím na skutočnosť, že po odchode žalobkyne zo spoločnej domácnosti uhrádzal všetky náklady na spoločný byt žalovaný. Súd preto žalobu žalobkyne zamietol.

10. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že ak by aj posúdil uplatnený nárok žalobkyne ako nárok na náhradu škody spočívajúcu v náhrade nákladov na jej osobitné bývanie (čo sa predbežne javilo), takýto nárok by súd prvej inštancie za okolností ako v danom prípade nemohol vyhodnotiť ako dôvodný. V prvom rade by časť uplatneného nároku za 2 roky pred podaním žaloby bola premlčaná z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 106 ods. 1 OZ, keďže už od odchodu zo spoločnej domácnosti žalobkyňa vedela o skutočnostiach potrebných pre uplatnenie prípadného nároku na náhradu škody voči žalovanému. Vo zvyšku prípadného nároku na náhradu škody, ktorý by nebol premlčaný, žalobkyňa neuviedla žiadne tvrdenia o tom, aké konkrétne povinnosti mal žalovaný porušiť, ako ani žiadne skutočnosti ohľadne výšky vzniknutej škody a spôsobu jej výpočtu.

11. Žalobkyňa neuviedla tvrdenia ani o tom, ako dospela k výške uplatňovanej škody (túto aj po zmene rozhodujúcich skutočností uvedených v žalobe požadovala v pôvodnej výške odvodenej od nájmu za byty zodpovedajúce rozlohou a umiestnením ich spoločnému bytu). Bez týchto tvrdení súd prvej inštancie nemal možnosť posúdiť, či boli splnené podmienky na vznik nároku na náhradu škody a ani protistrana nemá podklad pre svoju prípadnú obranu. Navyše žalobkyňa ohľadom týchto skutočností ani nenavrhlá vykonať žiadne dôkazy a žiadne dôkazy na preukázanie týchto podstatných okolností ani nepredložila. V tomto smere teda neuniesla ani bremeno tvrdenia, ani dôkazné bremeno. Za týchto okolností by nebolo možné vyhovieť jej nároku ani v prípade, ak by ho súd posúdil ako nárok na náhradu škody.

12. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie žalobu zamietol v celom rozsahu.

13. O nároku na náhradu trov rozhodol súd prvej inštancie v súlade s ust. §§ 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, teda má nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobkyni, ktorú na náhradu trov v rozsahu 100% zaviazal. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

14. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o trovách konania, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. V odvolaní poukazovala na ust. článku II. CSP, podľa ktorého konanie má byť spravodlivé. Uviedla, že celý rozsudok je postavený tak, ako keby žalobkyňa zapríčinila rozvrat manželstva a náklady spojené s platením nájmu v druhom byte. Súd prvej inštancie akoby nepochopil situáciu, ktorá v manželstve vznikla, kedy bola žalobkyňa napádaná, udretá, nepustená do bytu, pozbavovaná peňazí a napriek tomu, že pri predbežnom právnom posúdení veci hodnotí situáciu ako

náhradu škody rozhodol o tom, že došlo k zmene žaloby, a preto ju v zmysle § 140 ods. 2 zamietol. Žalobkyňa žila v podmienkach, kde bez akýchkoľvek podmienok mohla v trestnom konaní svoju pozíciu označiť za pozíciu týranej osoby, pričom sa u nej podľa tvrdenia príbuzných, priateľov a známych takýto syndróm začal prejavovať, a riešila to jediným možným spôsobom, ktorý viedol k vychovávaní detí a k zabezpečeniu ich bývania mimo spoločného bydliska so žalovaným. Bola nútená, ak chcela ostať živá a zdravá, odísť z bytu a vzhľadom na to, že chcela vychovávať a vychováva dve maloleté deti, nevyhnutne si potrebovala zabezpečiť bývanie. Za toto bývanie musela riadne platiť, nie len plyn a elektriku, ale aj nájomné, pričom žalovaný býval sám v byte resp. so svojou priateľkou bez povinnosti nájomné uhrádzať. Je nepochybné, že za tejto situácie jemu vznikla výhoda a žalobkyni nevýhoda, čo v žiadnom prípade nepovažuje za spravodlivé a už vôbec nie za morálne. Súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol a navyše má zaplatiť aj trovy konania, ako keby žalobkyňa celú záležitosť v rodine vyprovokovala a bez akýchkoľvek súvislostí a dôvodov opustila s deťmi spoločnú domácnosť. Je nevyhnutné vidieť príčinu súvislosti jej odchodu z domácnosti so správaním sa žalovaného a považuje za nie len nespravodlivé, ale priam za bezohľadne žiadať od žalobkyne ešte aj úhradu trov konania. Keďže nie je vzhľadom na svoje príjmy spôsobilá platiť trovy konania a trovy právneho zastúpenia, vypovedala plnú moc B. C.. Je toho názoru, že súd rozhodne spravodlivo v zmysle zákona a rozsudok čo do trov konania zmení tak, že nezaviaže žalobkyňu na úhradu trov konania.

15. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že ustanovenie § 255 CSP, podľa ktorého súd prvej inštancie posúdil povinnosť žalobkyne k náhrade trov konania, vychádza zo základného kritéria, ktorým je úspech vo veci. Náhrada trov konania je nerozlučne spojená so sporovým konaním a je na mieste, aby strana, ktorá v spore so svojím nárokom zvíťazila dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP, na ktoré poukazuje žalobkyňa predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok. Táto aplikácia má byť skôr výnimočnou a musia existovať okolnosti hodné osobitného zreteľa. Ako vyplýva z nižšie uvedených skutočností, na strane žalobkyne okolnosti hodné osobitného zreteľa neexistujú. Faktom je, že žalobkyňa bola od začiatku sporu zastúpená advokátom, vedomá si následkov sama vynakladala náklady za poskytovanie právnych služieb. Žalobu za ňu podával advokát. Pred podaním žaloby prebiehali medzi stranami intenzívne mimosúdne rokovania ohľadom vyporiadania ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov v rámci prebiehajúceho konania pred Okresným súdom Stará Ľubovňa sp. zn. 2C/137/2016. Uvedené konanie bolo zastavené na podklade späťvzatia zo strany žalobkyne, nakoľko došlo k vyporiadaniu BSM dohodou, na základe ktorej získala žalobkyňa okrem hnutelných vecí aj zrekonštruovaný trojizbový byt č. XX, súpisné číslo XXXX, evidenčné číslo bytového domu XX, LV č. XXXX, k.ú. A. E., oproti povinnosti zaplatiť žalovanému titulom finančného vyrovnania sumu 33.0000,- Eur. Rokovania medzi stranami boli aj vďaka právnym zástupcom strán korektné a počas celej doby mimosúdnych rokovaní o podobe vyporiadania BSM strán sporu, žalobkyňa nevzniesla žiaden nárok na zaplatenie sumy 3700,- Eur titulom jej nákladov za bývanie počas manželstva a aj po ňom. Aj v tejto súvislosti vnímal žalovaný podanie žaloby po vyporiadaní BSM ako nekorektný a účelový krok zo strany žalobkyne. Dohoda o vyporiadaní BSM bola podpísaná v mesiaci september 2019 a bezprostredne potom (november 2018) žalobkyňa uvedený byt predala za sumu 70.000,- Eur. Žalobkyňa už niekoľko rokov žije v nájomnom byte, vlastníkom ktorého je mesto A. E., pričom tieto byty sú prednostne určené nájomcom, ktorí nedisponujú vlastnou nehnuteľnosťou. Žalobkyňa však vlastní byt, o ktorý v konaní o vyporiadanie BSM tak usilovala, neváhala predsať a zostať v nájomnom vzťahu s mestom A. E., na ktorý nespĺňala podmienky. Žalobkyňa dostáva od žalovaného ako otca mesačné výživné vo výške 245,- Eur, pričom žalovaný sa ako otec o tieto deti v dobe, kedy sú uňho taktiež riadne stará. Žalobkyňa opätovne poukazuje na ničím nepotvrdené a preukázané fyzické násilie zo strany žalovaného, na ktoré poukazovala už v konaní vo veci samej. Súd však v rozsudku na základe vykonaného dokazovania a výpovedí strán sporu skonštatoval v bode 22. rozsudku, že je zrejmé, že vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným sú značne narušené, napäté, k čomu prispeli obe strany a takéto boli aj pred zánikom ich manželstva. V kontexte s odvolaním žalobkyne, práve žalovaný vníma okolnosť, že by mu nemal súd priznať náhradu trov konania, za krajne nespravodlivé. Žalobkyňa v dôsledku predaja trojizbového bytu disponuje podstatne väčším majetkom ako žalovaný, ktorý bol účelovo vtiahnutý do súdneho sporu ohľadom vymyslenej pohľadávky s cieľom žalobkyne „ukrojiť si zo sumy 33.000,- Eur“, ktorú mu v hotovosti vyplatila titulom vyporiadania BSM, pričom sama z vyporiadania získala majetok v hodnote vyššej ako žalovaný.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti ako aj konanie mu

predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

17. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (§ 255 od. 1 civilného sporového poriadku).

18. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane.

19. V zmysle citovaného ustanovenia § 255 ods. 1 CSP má žalobca vo veci plný úspech vtedy, keď súd vyhovie jeho žalobe v plnom rozsahu. Žalovaný má vo veci plný úspech vtedy, keď súd žalobu v plnom rozsahu zamietne.

20. V prejednávanej veci si žalobkyňa uplatnila od žalovaného nárok na zaplatenie sumy 3.700,- Eur.

21. Súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu, že žalobkyňa neunesla bremeno tvrdenia a ani dôkazné bremeno. V žalobe neuviedla tvrdenia o tom, porušenia akého konkrétneho ustanovenia sa mal žalovaný dopustiť. Neuviedla tiež, ako dospela k žalovanej sume. V konaní nenavrholala vykonať žiadne dôkazy a žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení ani nepredložila. Preto súd prvej inštancie jej žalobu zamietol.

22. Žalobkyňa v odvolaní proti výroku o trovách konania len poukazovala na okolnosti spolužitia so žalovaným, resp. na dôvody odchodu zo spoločnej domácnosti a nesúhlasila s tým, aby mala platiť ešte aj trovy konania. Poukazovala na príčinu odchodu zo spoločnej domácnosti, avšak tak, ako to správne vyhodnotil súd prvej inštancie, obe strany sporu hodnotili situáciu subjektívne zo svojho hľadiska, pričom nezhody a narušené vzťahy sú z dôvodov na oboch stranách sporu. Žalobkyňa síce v odvolaní uviedla, že vzhľadom na svoj príjem nie je spôsobilá platiť trovy konania a trovy právneho zastúpenia svojho advokáta, ktorému vypovedala plnú moc, avšak k uvedenému tvrdeniu o svojom sociálnom statuse nepredložila žiadny dôkaz. Nemôžno považovať námietku žalobkyne, že požadovanie trov konania od nej je nespravodlivé a bezohľadné, za dôvodné. Keďže bola v spore neúspešná, musí znášať trovy konania protistrany.

23. Vzhľadom na výsledok sporu správne rozhodol súd prvej inštancie, pokiaľ uložil žalovanej nahradiť žalovanému, ako v spore úspešnej strane, trovy konania v plnom rozsahu.

24. Podľa odvolacieho súdu v danom prípade nebolo preukázané splnenie zákonných podmienok na aplikáciu ust. § 257 CSP. Žalobkyňa na tieto jednak nepoukazovala a v odvolaní uviedla len okolnosti týkajúce sa veci samej a pokiaľ ide o jej tvrdenie o nízkom príjme, toto nepreukázala. Odvolací súd tiež prihliadol na argumenty žalovaného uvedené v jeho vyjadrení k odvolaniu žalobkyne, a to že žalobkyňa predala predmetný byt za 70.000,- Eur s tým, že titulom finančného vyrovnania zaplatila žalovanému sumu 33.0000,- Eur. Na uvedený argument žalobkyňa po doručení jej vyjadrenia žalovaného k jej odvolaniu nereagovala.

25. Keďže súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne, správne rozhodol, keď mieru úspechu žalovaného vo vzťahu k trovám konania vyhodnotil v rozsahu 100 %.

26. Preto odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

27. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, preto mu bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odvolacom konaní neúspešnej žalobkyne nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania a ani si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnila. O výške aj trov odvolacieho konania bude rozhodnuté uznesením, ktoré vydá úradník súdu prvej inštancie, a to v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).